

POLSKI RYNEK POCZTOWY - MOMENT PRZEŁOMU

Perspektywy wzrostu i kluczowi gracze

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
KLUCZOWE WNIOSKI	7
CHARAKTERYSTYKA RYNKU POCZTOWEGO W POLSCE	11
I. SEGMENT USŁUG KEP	13
DPD	15
UPS	16
DHL	16
Poczta Polska	17
GLS	18
TNT	19
FedEx	19
K-Ex	20
InPost	21
II. SEGMENT PRZESYŁEK LISTOWYCH	23
Poczta Polska	24
InPost	24
Speedmail	24
ABC Direct Contac	25
Dystrybucja Polska	25
III. SEGMENT INNYCH USŁUG POCZTOWYCH	26
Poczta Polska	26
ABC Direct Contact	27
PostMaster	27
CTRL system	28
InPost	28

WSTĘP

Szanowni Państwo,

W drugim raporcie Instytutu Pocztowego, chcielibyśmy pokazać, że polski rynek pocztowy to obszar gospodarki o ogromnych perspektywach wzrostu i zaostrzającej się konkurencji. Gra toczy się o wysoką stawkę, ponieważ segment usług paczkowo - kurierskich będzie rósł w najbliższej przyszłości nawet o 20% rocznie, głównie za sprawą gwałtownego rozwoju handlu e-commerce.

Poczta Polska, walcząc o swoją rynkową pozycję, musi zmagać się z silnymi finansowo europejskimi operatorami wyznaczonymi, globalnymi integratorami amerykańskimi i z konkurencją polską, o niejasnych powiązaniach kapitałowych. Biorąc pod uwagę potencjał konkurentów, rodzimy operator radzi sobie zdumiewająco dobrze. Poczta od 2012 r. podejmuje bardzo intensywne działania, związane z obsługą segmentu paczek i przesyłek kurierskich, dzięki czemu osiągnęła sześciokrotny wzrost wolumenu swoich usług.

W zaprezentowanym przez nas raporcie samo szybkie spojrzenie na narodowe flagi pozwala zorientować się, że polski rynek pocztowy to bardzo atrakcyjny obszar do strategicznej ekspansji dla operatorów wyznaczonych z największych państw Europy. W ostatnich latach mieliśmy do czynienia z serią przejęć polskich firm kurierskich przez podmioty zagraniczne. Koncerny, w całości lub w części należące do państw, takie jak DHL (Niemcy), DPD (Francja), czy GLS (Wielka Brytania) nie odebrały liberalizacji rynku pocztowego jako wezwania do zrobienia miejsca firmom prywatnym na rodzimych rynkach, ale potraktowały ją jako zaproszenie do podboju rynków innych państw europejskich.

Znając skutki wyboru oferenta w przetargu na obsługę sądów i prokuratur oraz stojąc przed rozstrzygnięciem przetargu na operatora wyznaczonego, który będzie pełnił pocztową usługę powszechną przez najbliższych 10 lat, warto zastanowić się na czym powinna polegać strategiczna rola Poczty Polskiej w infrastrukturze polskiego państwa i jak państwo definiuje, realizuje i broni swoje interesy na rynku pocztowym.

Przemysław Sypniewski
Prezes Instytutu Pocztowego

KLUCZOWE WNIOSKI

1. RYNEK POCZTOWY jest w momencie zasadniczej zmiany strukturalnej. Segment paczek wyprzedza pod względem wartości segment przesyłek listowych. Prognozy wskazują, że od tej pory dystans między oboma sektorami rynku pocztowego będzie się systematycznie zwiększał. Segment przesyłek kurierskich ma rosnać w tempie 10-20% rocznie, a rynek listów będzie malał każdego roku nawet o 10%.

2. POCZTA POLSKA od 2012 r. konsekwentnie realizuje strategię wzmocnienia swojego udziału w segmencie KEP (przesyłki paczkowe, kurierskie, ekspresowe), rozwijając się szybciej niż rynek. W ubiegłym roku osiągnęła ponad 16% wzrost liczby przesyłek, przy 9% wzroście całego rynku. W ciągu ostatnich trzech lat Poczta zwiększyła sześciokrotnie wolumen usług paczkowo - kurierskich Pocztex.

3. KONKURENCJA na mającym ogromne perspektywy wzrostu rynku kurierskim w Polsce się zaostrza. Obecne są na nim firmy należące do operatorów wyznaczonych innych państw oraz globalne koncerny logistyczne, które weszły na polski rynek dokonując serii przejęć rodzimych przedsiębiorstw. Europejscy operatorzy wyznaczeni, jak pokazał Instytut Poczty w pierwszym raporcie¹, dysponują ogromnym zapleczem kapitałowo - technicznym, które zbudowali m.in. dzięki uprzywilejowanej pozycji na rodzimych rynkach i silnemu instytucjonalnemu wsparciu ze strony własnych państw.

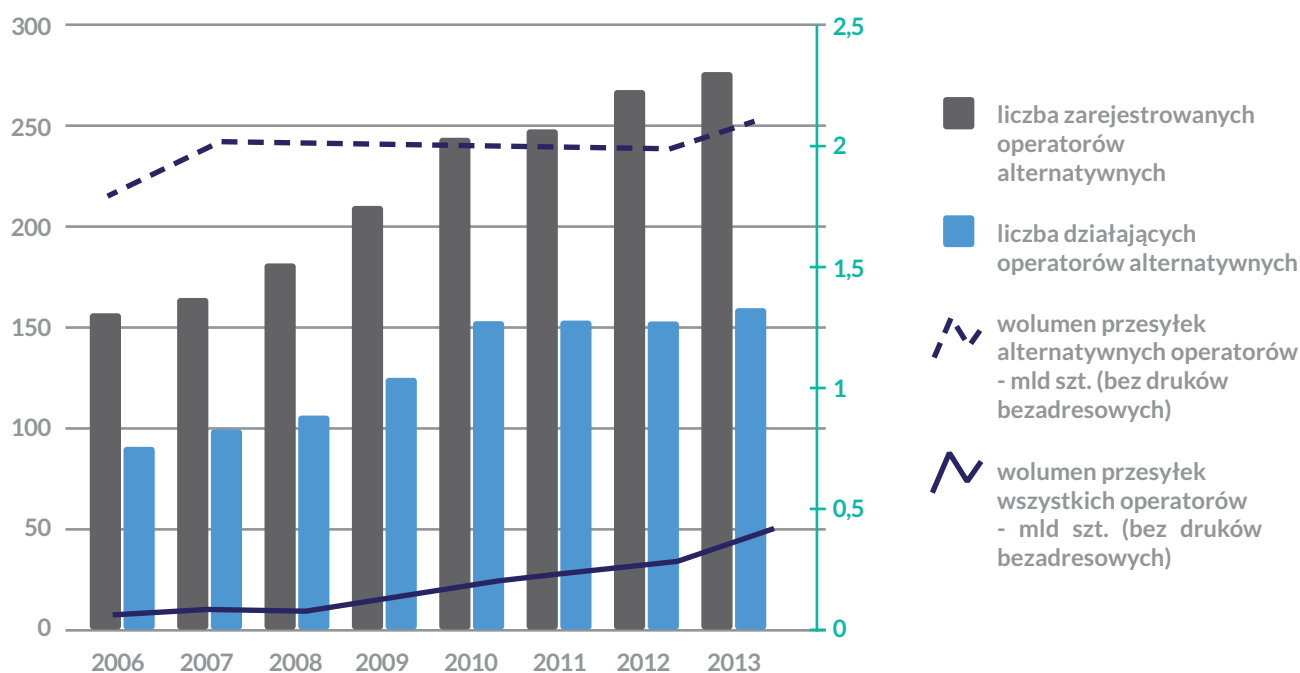
- Segment przesyłek kurierskich, najbardziej wartościowa i najszybciej rosnąca część rynku pocztowego, jest w Polsce w ok. 82% zagospodarowany przez operatorów alternatywnych. Siedmiu z dziewięciu głównych graczy to firmy z kapitałem zagranicznym, a czterech to spółki zależne od obecnych i byłych pocztowych operatorów wyznaczonych innych państw europejskich (Francja, Wielka Brytania, Holandia, Niemcy).²
- Poczta Polska obsługuje prawie jedną piątą segmentu KEP (przesyłki kurierskie, ekspresowe i paczkowe). W 2014 r. była drugą pod względem wolumenu firmą na rynku

¹ Instytut Poczty, „Instytucja pocztowego operatora wyznaczonego w Unii Europejskiej, Przegląd rozwiązań krajowych w zakresie świadczenia pocztowych usług publicznych w 27 państwach Unii Europejskiej”, Warszawa, grudzień 2014, http://instytutpoczty.pl/files/raport_operator_01_12_2014_.pdf.

² Niemcy są jedynym państwem w Europie nieposiadającym operatora wyznaczonego, ponieważ poziom rozwoju sektora pocztowego pozwala na założenie, że usługa powszechna zostanie zapewniona siłami rynku. Nie zmienia to faktu, że w praktyce dostarcza ją dawny operator państwowy - Deutsche Post DHL. Firma została we wcześniejszych latach tak skutecznie zmodernizowana i dofinansowana z budżetu państwa, że świadczy obecnie usługi o wyższym standardzie niż wynika to z wymagań stawianych operatorowi wyznaczonemu.

paczek i czwartą pod względem przychodów. Jednocześnie Poczta ma większościowy udział w segmencie listów oraz w segmencie pozostałych usług pocztowych. Poczta Polska uzyskała swoją pozycję drogą rozwoju organicznego, nie dokonując żadnych przejęć na rynku.

- Kluczowym elementem strategii firm takich jak niemiecka Deutsche Post DHL, francuska La Poste czy holenderskie TNT jest ekspansja na rynkach międzynarodowych w drodze przejęć lokalnych firm pocztowych. Wydarzenia na rynku polskim w ostatnich kilkunastu latach ilustrują realizację tego założenia: TNT przejął Evimar, GLS kupiło Szybką Paczkę, DHL nabyło Servisco, DPD przejęło Masterlink i Siódemkę, FedEx nabył Opek, a UPS Stolicę i Poltraf.
- Poczta Polska to jedyny operator wyznaczony z dużego europejskiego kraju, który nie prowadzi ekspansji międzynarodowej. Należy poważnie rozważyć czy w interesie Poczty jak i państwa polskiego jest konsekwentne budowanie zaangażowania kapitałowego w sektorze pocztowym w krajach Europy Środkowo - Wschodniej.
- Od 2013 r. polski rynek pocztowy jest w pełni zliberalizowany i otwarty zarówno dla krajowych operatorów prywatnych jak i firm zagranicznych, a w Rejestrze operatorów pocztowych, prowadzonym przez UKE, figuruje 301 firm. Mimo to w debacie publicznej wciąż formułowane są oskarżenia pod adresem Poczty Polskiej o zmonopolizowanie rynku. Świadczy to o powszechnym niezrozumieniu istoty ustanowionej przez UE funkcji operatora wyznaczonego, którą obecnie we wszystkich państwach Wspólnoty pełnią poczty państwowe.

Wykres 1. Wybrane wielkości charakteryzujące rynek pocztowy w Polsce w latach 2006 - 2013. Źródło: UKE, Raport o stanie rynku pocztowego za rok 2013, Warszawa 2014, s. 47.

- Co najmniej niejednoznaczną strukturę kapitałową posiada Grupa Integrer.pl, przedstawiana często w mediach jako przykład sukcesu polskiej przedsiębiorczości. 30% akcji Integrera posiada spółka A&R Investments Ltd, zarejestrowana na Malcie, 5% spółka L.S.S. Holdings Ltd., z siedzibą na Cyprze, 9% włoskie Generali i 5% holenderski AEGON. Ponadto 46% spółki easyPack Sp. z o.o. stawiającej za granicą paczkomaty należy do azjatyckiej Pacific Century Group. Natomiast przejęta niedawno przez Integra Polska Grupa Pocztaowa była dotąd zarejestrowana na Cyprze.
- W połowie 2015 r. ma zostać rozstrzygnięty konkurs na pocztowego operatora wyznaczonego, który przez najbliższe 10 lat będzie świadczył usługi powszechne w Polsce. Ewentualna przegrana Poczty będzie oznaczała nie tylko konieczność przebudowy obecnego modelu biznesowego i znaczną redukcję zatrudnienia, ale tworzy także drogę do przejęcia przez zagraniczny kapitał całej infrastruktury pocztowej, na której opiera się wykonywanie funkcji operatora wyznaczonego.

CHARAKTERYSTYKA RYNKU POCZTOWEGO W POLSCE

W rejestrze Operatorów Pocztych opublikowanym na stronie internetowej Urzędu Komunikacji Elektronicznej jest 301 firm zajmujących się działalnością Poczty (stan na dzień 01.04.2015 r.). Jednak z danych, jakie podał UKE w ostatnim raporcie pt. „Raport o stanie rynku pocztowego za rok 2013”³, wynika że tylko 161 z 275 zarejestrowanych na dzień 31.12.2013 r. operatorów prowadziło faktyczną działalność. Duża liczba podmiotów deklarujących zainteresowanie rynkiem pocztowym oraz prowadzących na nim faktyczną działalność wynika z faktu, że jest to rynek w pełni zliberalizowany i nie istnieją na nim praktycznie żadne bariery wejścia, poza obowiązkiem wpisu do rejestru UKE.

Rynek pocztowy można uznać za względnie stabilny pod względem ilości występujących na nim podmiotów. Liczba operatorów od daty publikacji Raportu UKE za 2013 r. wzrosła o 18 podmiotów, w 2012 r. było to 20 firm, a rok wcześniej 3. Z danych udostępnionych przez UKE wynika, że w 2013 r. połowa aktywnych operatorów pocztowych prowadziła działalność tylko o zakresie lokalnym, ograniczonym do województwa, powiatu czy miasta. 76 firm świadczyło usługi na terenie całej Polski (w tym większość głównie na obszarach miejskich), a 37 dostarczało także przesyłki zagraniczne. Tylko 4 firmy koncentrowały się wyłącznie na obrocie zagranicznym.

Na rynku pocztowym istnieje również zróżnicowanie co do przedmiotowego zakresu prowadzonej działalności. Najwięcej, bo aż 99 świadczyło usługi kurierskie, 72 dostarczało przesyłki listowe i paczkowe, a jedynie 28 oferowało również pozostałe usługi pocztowe. Jedynie 6 firm na rynku działa we wszystkich segmentach rynku pocztowego. Podział rynku na trzy segmenty zaproponowany przez UKE i wynikający z prawa pocztowego, chociaż nieprzystający do tego jak w rzeczywistości funkcjonuje rynek, wygląda następująco:

I. Segment przesyłek listowych i paczek pocztowych (UKE: Usługi powszechne i wchodzące w zakres usług powszechnych, czyli głównie przesyłki listowe nierejestrowane i rejestrowane oraz paczki pocztowe o masie do 10 kg)

II. Przesyłki kurierskie

III. Inne usługi pocztowe, m.in. druki bezadresowe, przesyłki reklamowe i przekazy pocztowe.

³ Urząd Komunikacji Elektronicznej, Raport o stanie rynku pocztowego za rok 2013, Warszawa, maj 2014. http://www.uke.gov.pl/files/?id_plik=16474.

Segmenty rynku usług pocztowych			Liczba operatorów pocztowych
Przesyłki listowe i paczki pocztowe	Przesyłki kurierskie	Inne usługi pocztowe	
✓			42
	✓	✓	79
			8
✓	✓		12
✓		✓	12
	✓	✓	2
✓	✓	✓	6
72	99	28	161

Tabela 1. Obszary działania operatorów pocztowych w 2013 roku. Źródło: UKE, Raport o stanie rynku pocztowego za rok 2013, Warszawa 2014, s. 17.

W niniejszym raporcie przyjmujemy bardziej funkcjonalny podział rynku pocztowego na segmenty: KEP (przesyłki kurierskie, ekspresowe, paczkowe); przesyłki listowe i inne usługi pocztowe. Segmenty zostały uporządkowane zgodnie z malejącą wartością przychodów jakie każdy z nich generuje.

I. SEGMENT USŁUG KEP

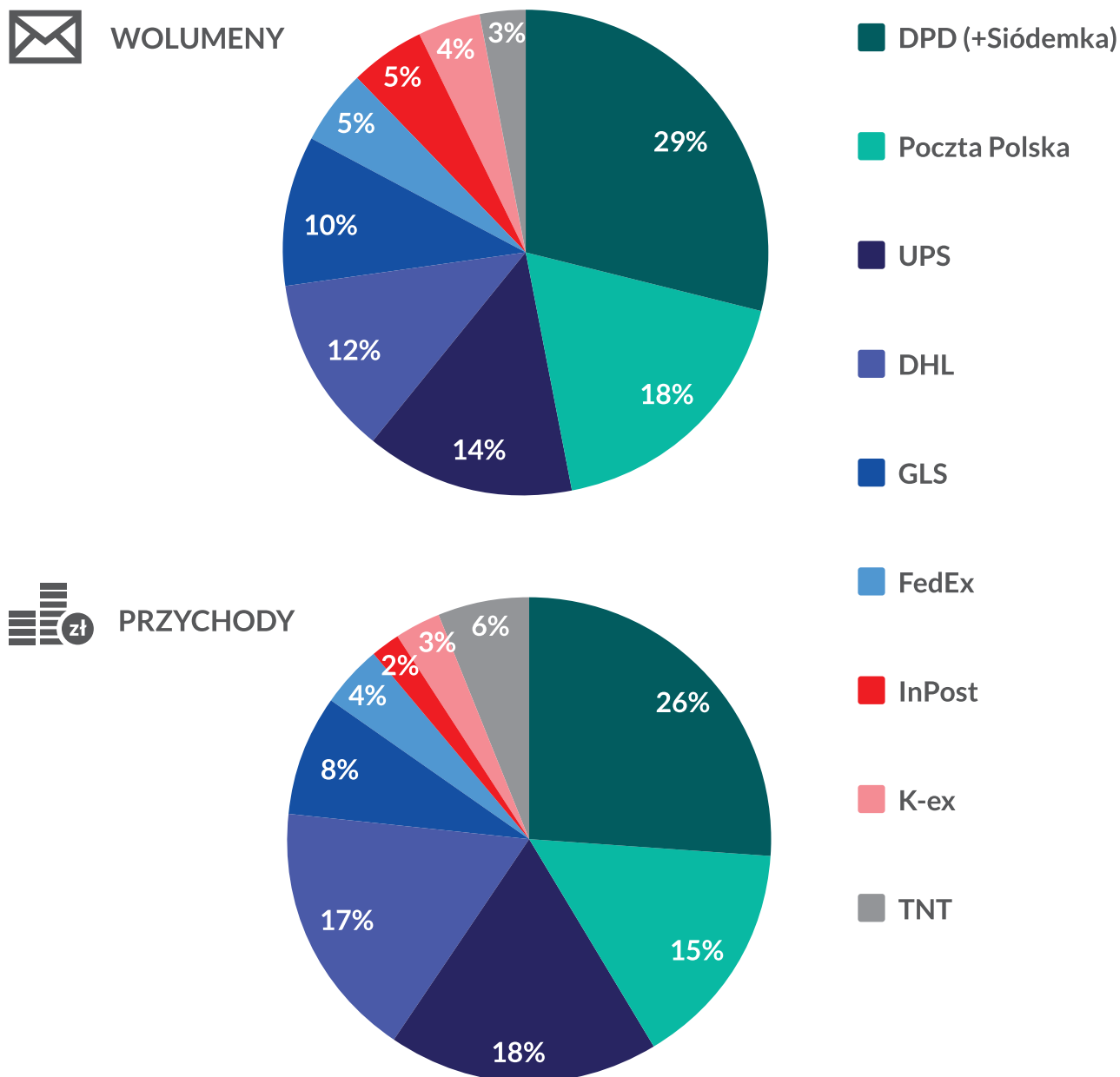
Krótką historią polskiego rynku kurierskiego złożoną jest z serii przejęć firm rodzimych przez globalnych operatorów logistycznych. Mało kto pamięta czasy, gdy na początku lat 2000 firmy Stolica i Servisco miały po ok. 30% rynku. Obecnie rynek, na którym działa ok. 100 podmiotów jest podzielony między 9 firm, pozostałe nie mają znaczącej pozycji pod względem procentowym.

Rok	Polska firma przejmowana	Nabywca zagraniczny
1992	Evimar	TNT Express
2001	Szybka Paczka	GLS
2003	Servisco	DHL
2004	Masterlink	DPD
2005	Stolica	UPS
2012	OPEK	FedEx
2014	Siódemka	DPD
2014	Poltraf	UPS

Tabela 2. Wykaz polskich firm kurierskich przejętych przez zagranicznych operatorów logistycznych.
Źródło: Opracowanie własne.

Sektor przesyłek kurierskich jest najbardziej dochodowym segmentem działalności pocztowej. Raportu UKE za 2013 r. wynika, że wśród alternatywnych operatorów pocztowych aż 85% dochodu pochodziło z tego segmentu. Wartość rynku usług kurierskich bardzo szybko wzrasta wraz z rozwojem handlu internetowego. O ile jeszcze 15 lat temu wartość rynku e-commerce była szacowana na poziomie 100 mln, to teraz jest ona wyceniana w granicach 35 mld zł.

PODZIAŁ WOLUMENÓW / PRZYCHODÓW

Wykres 2. Przychodowa i wolumenowa struktura udziałów głównych graczy na rynku usług KEP w 2014 r.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych częściowych.

Po okresie bardzo wysokich cen w latach 90. oraz wojnie cenowej między operatorami, wchodzimy w etap zrównoważonego wzrostu wolumenów przesyłek wszystkich uczestników rynku. W Polsce nie zostały już prawie żadne rodzime firmy kurierskie, które można by przejąć, więc dalszy rozwój będzie mógł się odbywać tylko drogą organicznego wzrostu, któremu będzie sprzyjał dynamiczny rozrost sektora e-commerce.

Pełna nazwa: DPD Polska Sp. z o.o.

Data wpisu do rejestru UKE (jako Masterlink Express Sp. z o.o.) 1996-03-13⁴;

DPD Strefa Paczki Sp. z o.o. - od 2012-07-02;

Siódemka S.A. (pod nazwą MIŁO POLSKA S.A.) - 2011-11-02

Udział w polskim rynku KEP w 2014 r: DPD: 26% (przychody); 29% (wolumen);

Informacje o globalnej działalności firmy:

DPD (Dynamic Parcel Distribution GmbH & Co.) to spółka logistyczna, której większościowym udziałowcem (83,32%) jest holding Geo Post, spółka zależna od La Poste, państwowej poczty i operatora wyznaczonego we Francji. Pozostali udziałowcy DPD to dwie firmy niemieckie: DPD Systemlogistik GmbH & Co. KG (10,47%) i DPD Zeitfracht GmbH & Co. KG (6,21%). DPD obsługuje ponad 3 mln paczek dziennie, dociera do 230 krajów, zatrudnia ponad 46 tys. pracowników.⁵

Informacje o firmie na rynku polskim:

DPD Polska posiada 50 oddziałów, ok. 5500 pracowników i współpracowników oraz flotę około 3000 pojazdów (powyższe liczby nie obejmują aktywów firmy Siódemka). W 2002 r. przedstawicielem DPD w Polsce została założona w 1991 r. i należąca od 1998 r. do Poczty Szwedzkiej, firma Masterlink Express. W 2004 r. DPD został stuprocentowym właścicielem Masterlink, a dwa lata później zmieniono nazwę marki na DPD Polska Sp. z o.o. W 2014 Grupa podjęła decyzję o przejęciu polskiej firmy kurierskiej Siódemka, działającej tylko na rynku krajowym. Po zamknięciu transakcji DPD Polska i Siódemka S.A. mają zachować status odrębnych spółek działających w ramach jednej Grupy Kapitałowej DPD Polska pod dotychczasowymi markami. Z czasem, po pełnym połączeniu firma będzie działać pod jedną marką.⁶ Spółka odnotowuje bardzo silne wzrosty na rynku usług krajowych oraz usług ekonomicznych międzynarodowych wykorzystując efektywną sieć drogową. DPD oferuje najtańsze międzynarodowe przesyłki ekonomiczne, jest też jedną z najbardziej konkurencyjnych cenowo firm w segmencie przesyłek krajowych na następny dzień.

⁴ Należy pamiętać, że Rejestr operatorów pocztowych jest prowadzony przez UKE od 1996 r. i w przypadku firm założonych wcześniej data wpisu nie będzie równoznaczna z datą rozpoczęcia działalności.

⁵ http://www.dpd.com/home/about_us

⁶ <http://www.dpd.com.pl/>

UPS

Pełna nazwa: UPS Polska Sp. z o.o.

Data wpisu do rejestru UKE: 1996-03-13 (pod nazwą: Polish Parcel Service POLKURIER Sp. z o.o.)

Udział w polskim rynku KEP w 2014 r.: 18% (przychody); 14% (wolumen)

Informacje o globalnej działalności firmy: UPS (United Parcel Service, Inc.) to spółka od 1999 r. notowana na NYSE, od czasu debiutu na giełdzie dokonała ponad 40 przejęć przedsiębiorstw na całym świecie. Została założona w 1907 r. w USA, a 1976 r. wkroczyła do Europy.⁷ Przesyłki USP docierają do ponad 200 krajów, z wyłączeniem państw objętych embargiem przez Stany Zjednoczone, takich jak Korea Północna, Kuba i Birma. Firma zatrudnia prawie 400 tys. pracowników. Dochód za rok 2013 wyniósł 55,4 mld dol. USP dostarcza ok. 4,3 mld przesyłek rocznie i średnio 16,9 mln dziennie.⁸

Informacje o firmie na rynku polskim: UPS od 1992 r. świadczy usługi na terenie Polski. W 2005 r. przejęła działającą od 1993 r. firmę kurierską Messenger Service Stolica.⁹ W grudniu 2014 r. USP ogłosiło przejęcie od funduszu inwestycyjnego Otrie S. A. firmy Poltraf Sp. z o.o., zajmującej się logistyką dla sektora medycznego. W 2015 r. spółka planuje dwie nowe inwestycje w Polsce: Centrum obsługi procesów biznesowych w zakresie księgowości i obsługi klienta w Łodzi oraz Centrum przeładunkowe w Strykowie, w którym znajdzie prace 300 osób.¹⁰ Najszybciej rozwijającym się sektorem usług UPS w Polsce są międzynarodowe przesyłki ekonomiczne. Większy udział UPS w rynku pod względem przychodów niż wolumenu wynika z tego, iż duża ich część jest generowana przez droższe usługi międzynarodowe.

DHL

Pełna nazwa: DHL Express (Poland) Sp. z o.o.

Data wpisu do rejestru UKE: (pod nazwą Servisco Sp. z o.o.) 1996-03-13

Udział w polskim rynku KEP w 2014 r.: 17% (przychody); 12% (wolumen)

⁷ <http://www.pressroom.ups.com/About+UPS>

⁸ <http://www.ups.com/content/pl/pl/about/facts/worldwide.html?WT.svl=SubNav>

⁹ T. Stasiuk, UPS kupuje MS Stolica, Puls Biznesu, 07.02.2005, <http://www.pb.pl/1418597,51647,ups-kupuje-ms-stolica>.

¹⁰ UPS inwestuje w Łodzi i Strykowie. Praca dla ponad 300 osób w dwóch nowych centrach, Dziennik Łódzki, 03.09.2014, <http://www.dzienniklodzki.pl/arttykul/3561521,ups-inwestuje-w-lodzi-i-strykowie-praca-dla-ponad-300-osob-w-dwoch-nowych-centrach,id,t.html>.

Informacje o globalnej działalności firmy:

DHL jest częścią globalnego koncernu logistycznego Deutsche Post DHL i składa się z trzech podmiotów: DHL Express, DHL Global Forwarding, Freight i DHL Supply Chain. Firma powstała w 1969 r. w USA, ale w latach 1998 - 2002 była stopniowo przejmowana przez Deutsche Post, byłego operatora wyznaczonego w Niemczech.¹¹ Obecnie 21% akcji DHL ma państwo niemieckie, a 79% pozostali inwestorzy, w tym głównie niemieckie banki. Ponad 315 tys. pracowników DHL dostarcza w ciągu roku przesyłki do 2,5 mln klientów z 220 krajów.¹²

Informacje o firmie na rynku polskim:

W Polsce DHL funkcjonowało od 1991 r. do 2003 r. jako DHL International Poland. W 2003. r. spółka przejęła lokalną firmę kurierską Servisco i od tamtej pory występuje pod marką DHL Express (Poland). Obecnie DHL zatrudnia w Polsce ponad 5 000 pracowników, posiada 4 sortownie krajowe, 6 lotniczych, 3 samoloty oraz ponad 2 300 tras kurierskich.¹³ Na początku 2015 r. oddziały DHL Express i DHL Freight zostały przeniesione - jako DHL Parcel Polska - w skład specjalnej jednostki DHL Parcel Europe, co jest wynikiem decyzji o rozwoju usług dla sektora e-commerce na najważniejszych rynkach europejskich, do których został zaliczony rynek polski.¹⁴ DHL skupia swoje wysiłki na rozwoju usług zagranicznych jednocześnie oddając udziały w rynku krajowym. Większy udział DHL w rynku pod względem przychodów niż wolumenu, podobnie jak w przypadku UPS wynika z tego, iż duża ich część jest generowana przez droższe usługi międzynarodowe.

Poczta Polska

Pełna nazwa: Poczta Polska Spółka Akcyjna

Data rozpoczęcia działalności wg rejestru UKE: 1996-01-12

Udział w polskim rynku KEP w 2014 r.: 15% (przychody); 18% (wolumen)

Informacje o globalnej działalności firmy: Poczta Polska dostarcza przesyłki w obrocie zagranicznym dzięki współpracy z partnerami w poszczególnych państwach.

Informacje o firmie na rynku polskim:

Poczta Polska to organizacja o 457-letniej historii. W 1991 r. dokonano podziału p. p. Poczta Polska, Telegraf i Telefon na Telekomunikację S.A. i Poczta Polską, która przyjęła formę prawną państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej. W 2009 r. Poczta przekształciła się w Spółkę Akcyjną. Założycielem i jedynym akcjonariuszem Spółki był Skarb Państwa, reprezentowany przez ministra właściwego do spraw łączności. W 2014 r. Ministerstwo

¹¹ Patrz Przypis 2, str. 4.

¹² http://www.dhl.com/pl/pl/o_nas/portret_koncernu.html

¹³ <http://pl.wikipedia.org/wiki/DHL>

¹⁴ DHL zmienia strukturę by walczyć o rynek internetowy, Propertynews.pl, 22.01.2015, <http://www.propertynews.pl/magazyny/dhl-zmienia-strukture-by-walczyz-o-rynek-internetowy,32686.html>

Cyfryzacji i Administracji rozpoczęło rozmowy z resortem Skarbu Państwa i zarządem Poczty na temat częściowej prywatyzacji spółki, które nadal są kontynuowane.

W 2013 roku Poczta zrealizowała blisko 2 mld usług pocztowych we wszystkich segmentach rynku, co przyniosło prawie 5 mld zł przychodu. Przychody całej Grupy Poczty Polskiej wyniosły 6,509 mld zł w 2013 r., a wynik netto sięgnął 44 mln zł. Zatrudnienie na koniec 2013 r. wynosiło 82,6 tys. etatów. Poczta dysponowała 7871 placówkami oraz miała flotę liczącą prawie 6000 pojazdów. Poczta w 2013 r. obsłużyła łącznie 17% wolumenu przesyłek z segmentu KEP, czyli paczek pocztowych i przesyłek kurierskich. Wstępne szacunki za 2014 r. mówią o ponad 18% udziale w rynku.¹⁵

GLS

Pełna nazwa: General Logistics Systems Poland Sp. z o.o.

Data wpisu do rejestru UKE (pod nazwą Szybka Paczka Sp. z o.o.) 1998-10-16

Udział w polskim rynku KEP w 2014 r.: 8% (przychody); 10% (wolumen)

Informacje o globalnej działalności firmy:

General Logistics Systems B.V. to założona w 1999 r. spółka należąca do państwowej grupy Royal Mail, brytyjskiego operatora wyznaczonego. W skład grupy wchodzi oddziały w 18 państwach europejskich w innych 13 krajach współpracuje ona z partnerami. GLS rocznie osiąga obrót w wysokości 1,96 mln euro i dostarcza 404 mln przesyłek do 220 tys. klientów w 37 państwach. Zatrudnia ok 14 tys. osób i dysponuje ok. 18 tys. pojazdów.¹⁶

Informacje o firmie na rynku polskim:

GLS weszła na rynek polski w styczniu 2001 r. nabywając część udziałów w założonej w 1997 r. firmie Szybka Paczka, należącej do grupy Raben, która świadczyła krajowe i zagraniczne usługi dostawy paczek.¹⁷ W styczniu 2005 r. GLS nabyło 100% udziałów w Szybkiej Paczce, która stała się jej spółką córką. Firma posiada centralną sortownię położoną w Strykowie koło Łodzi oraz 30 filii i 1000 punktów nadawania i odbioru paczek w ramach sieci ParcelShop, które są zlokalizowane w punktach usługowych i sklepach. Najszybciej rozwijającym się sektorem usług GLS są przesyłki międzynarodowe ekonomiczne.¹⁸

¹⁵ Poczta Polska, Raport roczny za 2013 r, http://www.poczta-polska.pl/hermes/uploads/2015/01/RR-PP-19_Internet_PL_popraw_17.12.2014.pdf

¹⁶ <https://gls-group.eu/PL/pl/fakty-i-liczby>

¹⁷ GLS – nowa marka, nowa Europa, Logistykafirm.com, 17.03.2004, http://www.logistykafirm.com/transport_art.php?aid=949&cat=1&catname=Wyszukiwarka%po%tytule&key=.

¹⁸ <https://gls-group.eu/PL/pl/fakty-i-liczby/polska>

Pełna nazwa: TNT Express Worldwide (Poland) Sp. z o.o.

Data wpisu do rejestru UKE: 1996-03-06

Udział w polskim rynku KEP w 2014 r.: 6% (przychody); 3% (wolumen)

Informacje o globalnej działalności firmy:

TNT Express N.V., z siedzibą główną w Holandii tygodniowo przewozi 4,7 mln paczek, dokumentów i frachtów do ponad 200 krajów przy wykorzystaniu sieci 2 653 oddziałów, punktów przeładunkowych i centrów sortowania. Posiada 30 tys. samochodów i zarządza flotą 50 samolotów. TNT Express zatrudnia ponad 83 tys. pracowników na całym świecie.¹⁹ W 2011 r. doszło do podziału spółki TNT N.V. na dwa podmioty - firmę kurierską TNT Express i pocztową PostNL, pełniącą w Holandii funkcję operatora wyznaczonego.

Informacje o firmie na rynku polskim:

Obecność TNT w Polsce rozpoczęła się od przejęcia lokalnej firmy Evimar. W 1995 r. spółka utworzyła lotnicze połączenie do Warszawy, a trzy lata później do Katowic i Gdańska.²⁰ W ciągu ostatnich dwóch lat liczba przesyłek dostarczanych przez TNT w Polsce zwiększyła się o 70%. Do ich obsługi firma zatrudnia ok. 1000 osób. TNT posiada trzy centra usług wspólnych: na Mauritiusie, w Indiach i w Warszawie. W polskim biurze pracuje ponad 200 osób, do końca 2015 r. ich liczba ma się podwoić.²¹ TNT posiada najbardziej atrakcyjną ofertę wśród kurierów oferujących przesyłki na godzinę 9.00 i 10.00.

Pełna nazwa: FedEx Express Polska Sp. z o.o.

Data wpisu do rejestru UKE (pod nazwą Opek Sp. z o.o.): 1999-11-30

Udział w polskim rynku KEP w 2014 r.: 4% (przychody); 5% (wolumen)

Informacje o globalnej działalności firmy: FedEx to jedna z największych firm kurierskich na świecie, założona w 1971 r w USA. Jej akcje notowane są na NYSE, zatrudnia ponad 300 tys. osób i oferuje przesyłki do ponad 220 krajów świata. Fedex był pierwszym operatorem

¹⁹ http://www.tnt.com/express/pl_pl/site/home/about_us/about_tnt_express/profile.html

²⁰ http://pl.wikipedia.org/wiki/TNT_N.V.

²¹ 420 osób - tyle osób będzie pracowało w warszawskim centrum usług wspólnych TNT, Puls Biznesu, 01.10.2014, <http://pulsbiznesu.pb.pl/3875655,75458,tnt-powiekszy-zespol-w-warszawie>.

logistycznym korzystającym z odrzutowców, wprowadził też jako pierwszy strukturę dystrybucji w modelu gwiazdzystym.²²

Informacje o firmie na rynku polskim: FedEx od 1989 r. działał na polskim rynku, nie zdobywając w nim większego udziału. Korzystał ze wsparcia lokalnych partnerów, były to kolejno spółki: Masterlink, Stolica, Airborne Express, Universal Express Services, ponownie Stolica, następnie Siódemka.²³ W 2012 r. FedEx kupił polską firmę kurierską Opek Sp. z o.o. W chwili przejęcia zatrudniała ona ponad 1200 pracowników i ponad 1300 kierowców. Obsługiwała rocznie 12,5 mln przesyłek i miała około 240 mln zł obrotów.²⁴ Obecnie FedEx oferuje tygodniowo 26 lotów międzynarodowych z i do Warszawy, Gdańska i Katowic i ma 44 oddziały w całym kraju. W 2014 r. roku firma dostarczyła ok. 30% więcej niż przed rokiem przesyłek z Polski do krajów europejskich i USA.²⁵ Fedex posiada najbardziej konkurencyjne ceny w segmencie lotniczych międzynarodowych przesyłek ekspresowych i jednocześnie jest jedną z najatrakcyjniejszych cenowo firm w segmencie przesyłek krajowych na następny dzień.

K-Ex

Pełna nazwa: K-EX Sp. z o.o.

Data wpisu do rejestru UKE: 2010-05-27

Udział w polskim rynku KEP w 2014 r.: 3% (przychody); 4% (wolumen)

Informacje o globalnej działalności firmy: K-Ex prowadzi działalność tylko na obszarze Polski

Informacje o firmie na rynku polskim: K-EX (dawniej Kolporter Express) to ogólnopolska firma kurierska, należąca do Grupy Kapitałowej Kolporter. Posiada sieć 28 oddziałów na terenie kraju, dysponuje ponad 1000 samochodów dostawczych, zatrudnia ponad 750 pracowników i ma 42 stałe linie międzyoddziałowe.²⁶ Obsługuje obecnie 7 270 firm i instytucji. K-EX to ostatnia prywatna duża firma w posiadaniu polskiego kapitału na rynku kurierskim. W marcu 2015 r. międzynarodowa Grupa Geis Cargo International Luxemburg G. m. b. H. z siedzibą w Luksemburgu złożyła do UOKiK wnioski o zezwolenie na przejęcie K-EX.²⁷

²² <http://www.fedex.com/pl/about/company-info/index.html>

²³ Marcin Bołtryk, Rozmowa z dr. Arkadiuszem Kawą z Katedry Logistyki i Transportu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Puls Biznesu, 31.05.2012, <http://pulsbiznesu.pb.pl/2614882,79001,kolejne-wejscie-smoka>.

²⁴ FedEx Corp. kupił Opek, Wirtualnapolska.pl, 05.04.2012, <http://finanse.wp.pl/kat,1033703,title,FedEx-Corp-kupil-Opek,wid,14390837,wiadomosc.html?ticaid=1145db&ticsrn=3>.

²⁵ FedEx Express umacnia się w Europie, Wnp.pl, 24.09.2014, http://logistyka.wnp.pl/fedex-express-umacnia-sie-w-europie,234705_1_0_0.html.

²⁶ <http://k-ex.pl/ofirmie>

²⁷ P. Stefaniak, Grupa Geis rozbudowuje swoją sieć w Polsce, Wnp.pl, 24.03.2015, http://logistyka.wnp.pl/grupa-geis-rozbudowuje-swoja-siec-w-polsce,246990_1_0_0.html.

Pełna nazwa: InPost Paczkomaty Sp. z o.o.

Data wpisu do rejestru UKE:

InPost Paczkomaty Sp. z o.o. - 2006-07-20

InPost Finanse Sp. z o.o. - 2008-08-06

InPost Spółka Akcyjna - 2014-04-07

Udział w polskim rynku KEP w 2014 r: 2% (przychody); 5% (wolumen)

Informacje o globalnej działalności firmy: Grupa Kapitałowa Integerer.pl prowadzi działalność na pięciu kontynentach, za pomocą spółki zależnej easyPack zainstalowała już 3500 paczkomatów, m.in. w krajach takich jak Kolumbia, Kanada, Australia, Arabia Saudyjska, Malezja, Kostaryka, Salwador, Gwatemala. Grupa Integer.pl planuje uruchomić kolejne kilkanaście tysięcy paczkomatów na terenie Europy, Azji, obu Ameryk, a także na Bliskim Wschodzie. Integer.pl SA koncentruje się na kilku segmentach działalności: usług pocztowo-kurierskich dla klientów instytucjonalnych i indywidualnych, produkcji urządzeń paczkomatowych, usług paczkowych dla branży e-commerce w Polsce oraz na rynkach międzynarodowych oraz usług finansowo-ubezpieczeniowych. Spółka easyPack Sp. z o.o. w 51% należy do Integer.pl SA, a w 46,3% do spółki Asterina Investments S.a.r.l. z siedzibą w Luksemburgu, należącej do Funduszu Inwestycyjnego PineBridge Investments, zarządzanego przez azjatycką firmę Pacific Century Group. Inny podmiot Integerera, działający poza Polską to Integer Eu Limited, spółka prawa cypryjskiego z siedzibą w Nikozji, posiada 90% udziałów w ukraińskiej spółce Integer Ukraine LLC, zajmującej się kolportażem druków bezadresowych i 99% udziałów w rosyjskiej spółce E-Solutions LLC, która świadczy usługi informatyczne związane w szczególności z oprogramowaniem do obsługi paczkomatów.²⁸

STRUKTURA KAPITAŁOWA GRUPY INTEGER.PL

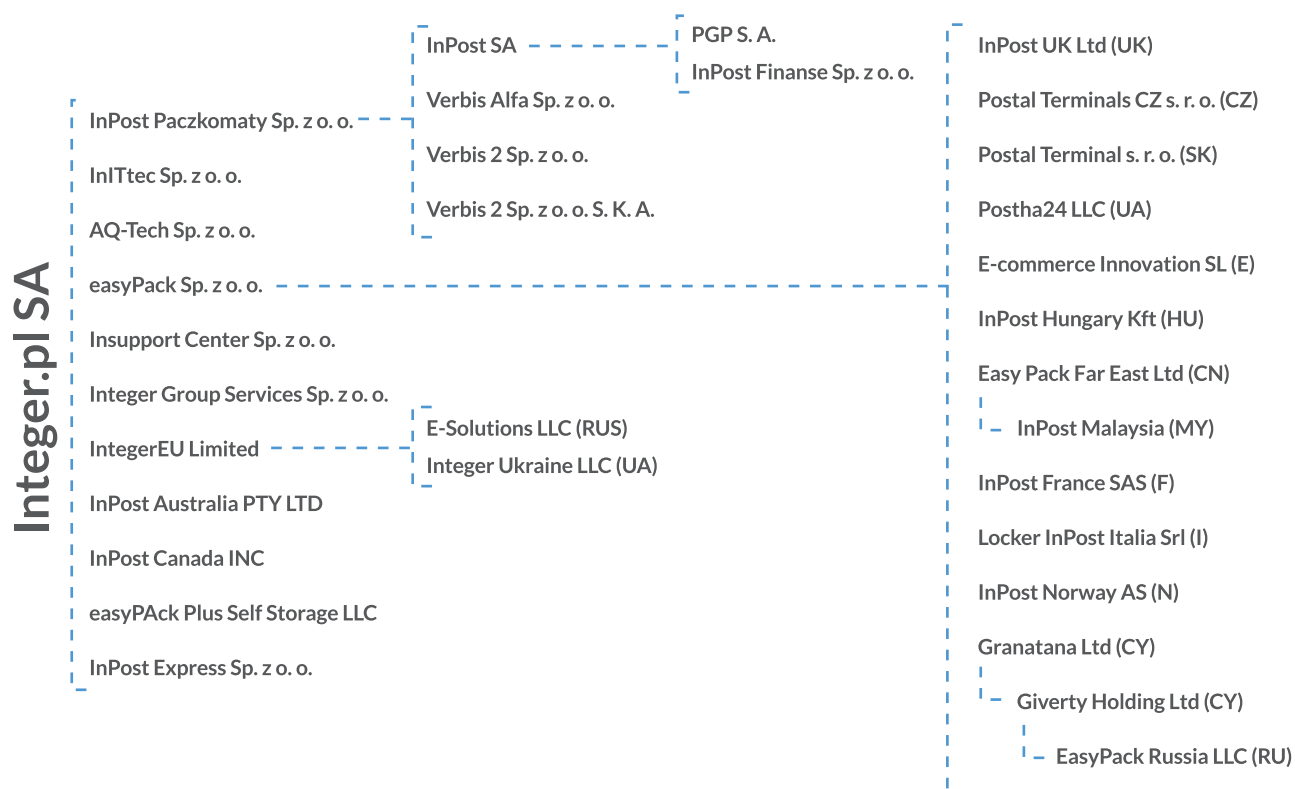

Wykres 3. Struktura kapitałowa Grupy Integerer.pl, Źródło: www.integer.pl

²⁸ <https://www.integer.pl/pl/relacje-inwestorskie>.

Informacje o firmie na rynku polskim:

Grupa Integer.pl S.A. jest od 2007 r. notowana na GPW w Warszawie SA. Założyciel i prezes zarządu Grupy, Rafał Brzoska, kontroluje 29,89% ogólnej liczby akcji poprzez firmę A&R Investments Limited zarejestrowaną na Malcie. Członek zarządu, Krzysztof Kołpa, posiada 5,39% akcji za pośrednictwem spółki L.S.S. Holdings Ltd., z siedzibą na Cyprze. Znaczące udziały w Integerze mają także OFE: włoskie Generali (8,69%) i holenderski AEGON (5,11%).²⁹ W 2012 r. Integer.pl sprzedał firmę Kolportaż Rzetelny, zajmującą się dystrybucją druków bezadresowych Austrian Post. 2 czerwca 2014 r. InPost Sp. z o.o. zmienił nazwę na InPost Paczkomaty Sp. z o.o. zaprzestał świadczenia usług pocztowych, które przejęła nowa spółka InPost Sp. z o.o., dotychczas Nowoczesne Usługi Pocztowe Sp. z o.o.³⁰ W listopadzie 2014 InPost Sp. z o.o. został przekształcony w spółkę akcyjną. 1 stycznia 2015 r. InPost ogłosił przejęcie 100% akcji Polskiej Grupy Pocztowej SA, zajmującej się kontraktem na obsługę sądów i prokuratur, która była wcześniej kontrolowana przez cypryjską spółkę inwestycyjną Badenhop Holdings Limited. W wyniku tej transakcji InPost S.A. jest w 79,8% zależny od InPost Paczkomaty Sp. z o.o., w 17,06 proc od Interera.pl S.A. i w 3,14% od Badenhop Holdings Ltd. W lutym 2015r powstała nowa firma InPost Express sp. z o.o., mająca się zajmować transportem drogowym, kolejowym i lotniczym towarów oraz ich przeładunkiem i magazynowaniem.³¹

Wykres 4. Struktura organizacyjna Grupy Integer.pl, Źródło: www.integrer.pl, www.inpost.pl, KRS.

²⁹ M. Sobczyk, Poczta solidarna kontra liberalna?, Nowy obywatel, Zima 2014, <http://nowyobywatel.pl/2015/02/02/poczta-solidarna-kontra-liberalna/>.

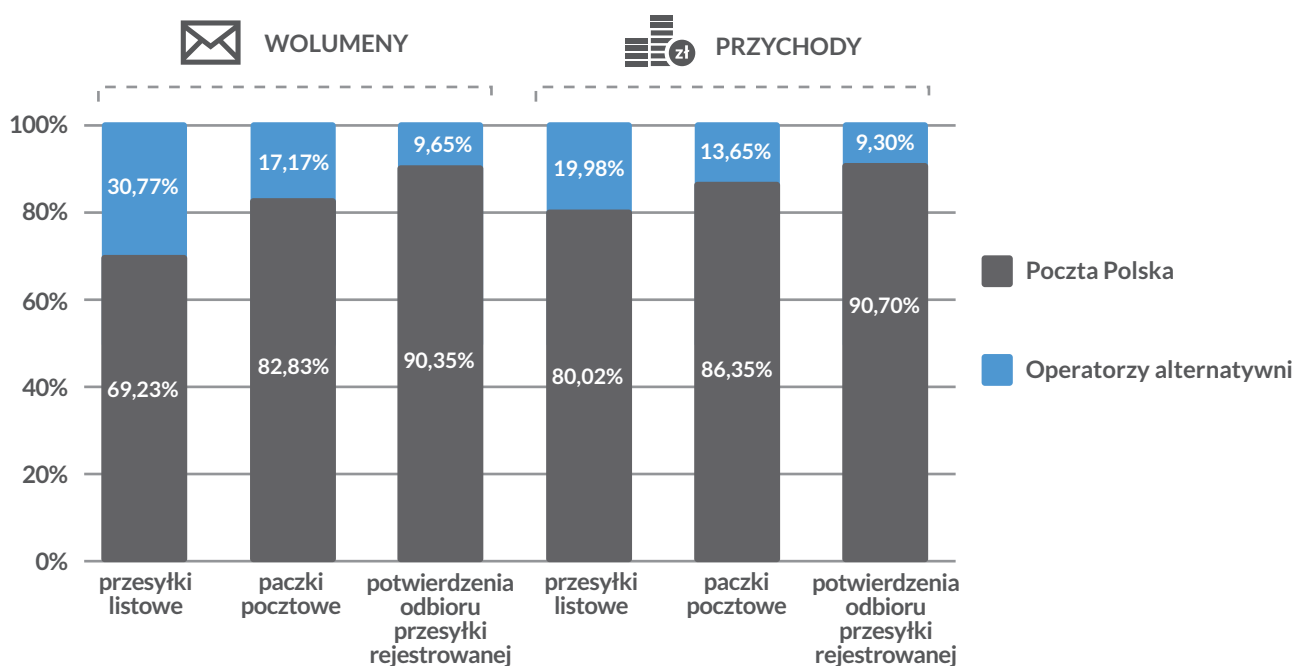
³⁰ Kontrola w spółce InPost przedłużona, Rzeczpospolita, 04.07.2014, <http://prawo.rp.pl/artukul/1123467.html>

³¹ <http://www.inpost.pl/o-firmie.html>

II. SEGMENT PRZESYŁEK LISTOWYCH:

Segment przesyłek listowych na rynku pocztowym, według podziału zastosowanego przez UKE, należy do segmentu usług powszechnych i usług wchodzących w zakres usług powszechnych. W tym obszarze rynku w 2013 r. działało 72 operatorów pocztowych, w tym Poczta Polska. Dostarczyli oni ponad 0,9 mld sztuk przesyłek, o wartości 1,2 mld zł. 98% wolumenu przesyłek wysyłanych zarówno przez operatora wyznaczonego, jak i przez operatorów alternatywnych stanowiły listy.

Do usług powszechnych zalicza się (zgodnie z art. 45 ustawy Prawo pocztowe) świadczone w obrocie krajowym i zagranicznym: przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie: przesyłek listowych, w tym poleconych i z zadeklarowaną wartością, o wadze do 2 kg i określonych wymiarach; przesyłek dla ociemniałych, paczek pocztowych, w tym z zadeklarowaną wartością, o masie do 10 kg i określonych wymiarach; przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie zagranicę paczek pocztowych o masie do 20 kg i określonych wymiarach.

Wykres 5. Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym w 2013 roku - struktura według wolumenu i przychodów Poczty Polskiej oraz alternatywnych operatorów pocztowych. Źródło: UKE, Raport o stanie rynku pocztowego za rok 2013, Warszawa 2014, s. 39.

Poczta Polska

Usługi powszechne stanowią największy zarówno pod względem wolumenu (43%), jak i przychodów (66%) obszar działalności Poczty. Według danych UKE Poczta posiada ponad 69% udziału w wolumenie przesyłek listowych oraz blisko 80% w przychodach z tych przesyłek w całym segmencie listów. Prawdopodobne jest jednak, że odsetek listów dostarczanych przez Poczte jest większy i sięga nawet 90%, ponieważ część operatorów prywatnych zawyża ilość listów doliczając do ich liczby wolumen zwrotnych potwierdzeń odbioru. Operator wyznaczony dostarczył w 2013 r. ok. 0,8 mld listów, o wartości prawie 2,7 mld zł.

Inni operatorzy pocztowi. Operatorzy alternatywni w 2013 r., wg Raportu UKE, zrealizowali około 0,3 mld usług pocztowych, które przyniosły ponad 0,2 mld zł przychodu. Firmy, które osiągnęły największy przychód za 2013 r. w obszarze listów to:

InPost

(firmy opisane na str. 21)

Speedmail

Speedmail sp. z o.o., to firma utworzona w 2011 r., wchodząca w skład Grupy Emerson, największego w Polsce producenta korespondencji masowej, który drukuje rocznie przesyłki listowe o wolumenie przekraczającym 250 mln sztuk rocznie. 75% udziałów w firmie Speedmail należy do zamkniętego funduszu inwestycyjnego Forum 38, a 25% do zagranicznej firm, prawdopodobnie z siedzibą na Cyprze - Inwemer Ltd. Spółka oferuje usługi w zakresie doręczania listów zwykłych, poleconych i poleconych ZPO oraz adresowych przesyłek marketingowych. Firma dociera do wszystkich polskich miejscowości powyżej 50 tys. mieszkańców, doręcza przesyłki w ponad 3.500 wystandaryzowanych Rejonów Doręczeń, poprzez sieć ponad 100 oddziałów.³²

³² http://www.speedmail.pl/o_firmie.php.

ABC Direct Contact

Firma ABC Direct Contact sp. z o.o. działa od blisko 20 lat na rynku usług pocztowych oraz usług magazynowo-logistycznych. Realizuje usługi w ponad 300 miastach i miejscowościach w całej Polsce za pośrednictwem 12 biur regionalnych. Równe udziały w firmie warte 75 tys. zł każdy mają: Prezes Zarządu Konrad Ciejka Krzysztof Brzeski. Główną dziedziną działalności jest kolportaż druków bezadresowych, w tym dystrybucja ulotek oraz gazetek reklamowych oraz doręczanie korespondencji masowej, w tym doręczanie listów zwykłych i poleconych do adresatów indywidualnych oraz podmiotów gospodarczych. Firma wykazuje się 90% skutecznością dotarcia do adresatów. Firma posiada 57 dużych klientów biznesowych, wśród których jest Poczta Polska, w imieniu której ABC Direct Contact będzie doręczał paczki pocztowe na terenie Krakowa. Firma oferuje klientom także możliwość korzystania z 1100 m² powierzchni magazynowej pod Warszawą.³³

Dystrybucja Polska

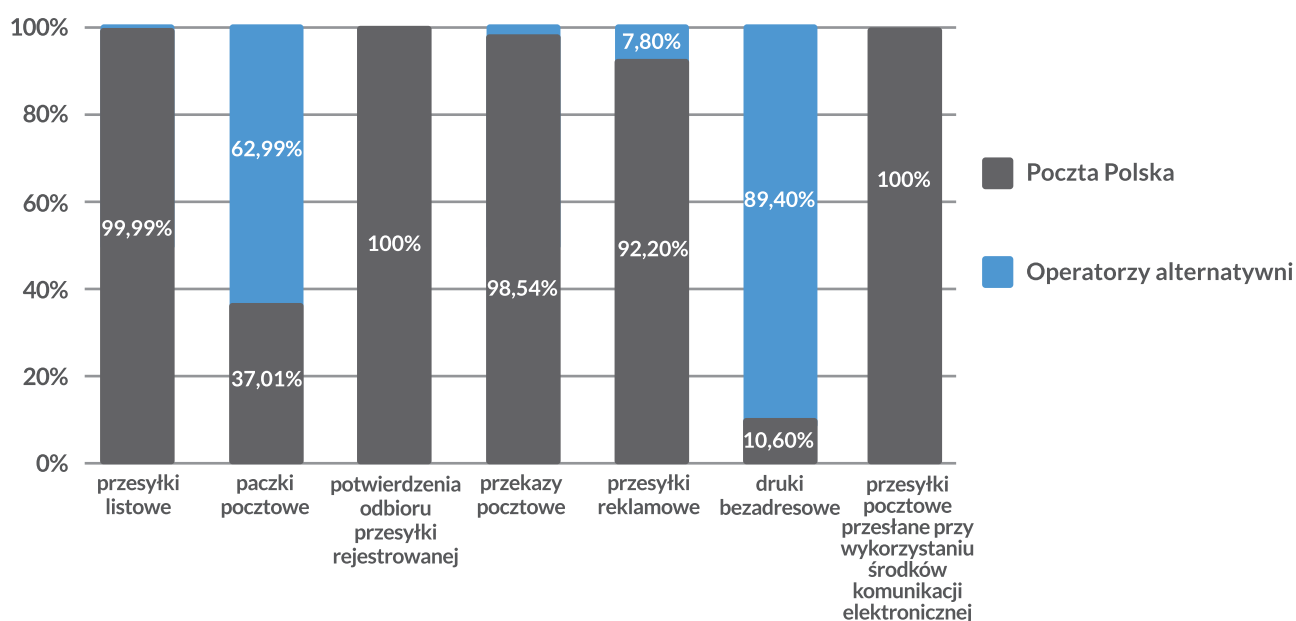
Dystrybucja Polska sp. z o.o. to firma założona w 2000 r., specjalizuje się w dostarczaniu przesyłek bezadresowych i adresowych, obecnie kolportuje 95 mln druków miesięcznie. 35% udziałów w firmie posiada jej prezes Krzysztof Koniecko, kolejne 35% należy do Grzegorza Tomaszewskiego, a pozostałe 30% do EVF I Investments S.a.r.l., z siedzibą w Luksemburgu. Wśród klientów firmy są największe sieci handlowe w Polsce. Dystrybucja Polska posiada 96 oddziałów oraz filii w największych miastach Polski, centrum logistyczne we Włocławku i zatrudnia 3 tys. doręczycieli.³⁴

³³ <http://www.abc-dc.pl/dlaczego-abc.html>.

³⁴ <http://www.dystrybucjapolska.pl/pl/informacje-o-firmie>.

III. SEGMENT INNYCH USŁUG POCZTOWYCH

Segment Inne usługi pocztowe obejmuje przede wszystkim: przekazy pocztowe, przesyłki reklamowe oraz druki bezadresowe. W 2013 r. w segmencie działało 28 operatorów, w tym Poczta Polska. Według Raportu UKE z 2013 r. dostarczyli oni przesyłki o wolumenie 3 mld szt., uzyskując z tego przychód ponad 0,7 mld zł. Pod względem ilości dostarczonych przesyłek dominującą pozycję w tym sektorze mają operatorzy alternatywni, z uwagi na dużą liczbę dostarczanych przesyłek bezadresowych, Poczta Polska ma jednak przewagę pod względem wpływów ze sprzedaży. Przychody z tego segmentu usług pocztowych będą maleć. Szansą dla działających na nim operatorów jest wzbogacanie kolportażu o inteligentne usługi takie jak targetowanie odbiorców czy weryfikacja w terenie bazy adresowej.

Wykres 6. Inne usługi pocztowe w obrocie krajowym i zagranicznym w 2013 r. - struktura wg wolumenu Poczty Polskiej i alternatywnych operatorów pocztowych. Źródło: UKE, Raport o stanie rynku pocztowego za rok 2013, Warszawa 2014, s. 40.

Poczta Polska

Poczta Polska ma 80% rynku innych usług pocztowych jeśli chodzi o przychody, warto jednak pamiętać, że jest to segment kilkadziesiąt razy mniejszy niż kurierski, na którym miażdżącą przewagę mają firmy prywatne. Spółka jest zdecydowanym liderem w obszarze przekazów pocztowych, gdzie ma ponad 98% udziału w rynku, zarówno jeśli chodzi o przychód jak

i o wolumen, mimo że istnieją usługi substytucyjne w postaci przekazów pieniężnych. Poczta obsługuje też ponad 92% przesyłek reklamowych, zarówno jeśli chodzi o ilość dostarczanych egzemplarzy, jaki i generowanych przez nie przychód.

Inni operatorzy pocztowi. Alternatywni operatorzy, wg. danych UKE, dostarczają ponad 89% druków bezadresowych. Można przypuszczać, że ta liczba jest znacznie większa, biorąc pod uwagę, że do dystrybucji takich materiałów nie jest potrzebny wpis do Rejestru operatorów pocztowych i wiele firm nie jest ujętych w statystykach UKE. Usługi w tym segmencie mają bardzo niską marżę w przeliczeniu na sztukę, ponieważ o ile stanowią aż 86,4% wolumenu wszystkich przesyłek, to przekładają się na jedynie 5,3% przychodu. W 2013 r. operatorzy alternatywni dostarczyli 2,5 mld innych usług pocztowych, a ich przychód wyniósł ok. 0,1 mld zł.

UKE w raporcie za 2013 r. podaje nazwy czterech głównych alternatywnych operatorów, których udział w rynku wynosi 96,7% (po wyłączeniu części rynku zagospodarowanej przez Poczte):

ABC Direct Contact

(firma opisana na stronie 25)

PostMaster

PostMaster sp. z o.o. to firma w 100% należąca do austriackiej poczty państwowej reprezentowanej przez podmiot POST 104 BETEILIGUNGS GMBH. Spółka powstała w 1999 r. pod nazwą Kolportaż Rzetelny Sp. z o.o. i była częścią Grupy Integrer.pl. W maju 2012 r. kupiła ją Austrian Post. W chwili przejęcia przychody spółki wynosiły 44 mln zł (11,3 mln euro) i były efektem doręczenia 1,23 mld druków bezadresowych. PostMaster prowadzi w Polsce dystrybucję druków adresowych i bezadresowych oraz świadczy usługi projektowania i druku materiałów reklamowych, ma kontrakty m.in. z dużymi międzynarodowymi sieciami handlowymi. Grupa Post Master składa się ze spółek działających w kilku państwach Europy Środkowo - Wschodniej: Austrian Post - Austria; M&BM Express - Bułgaria; WEBER ESCAL - Chorwacja; Post Master - Rumunia; Feibra - Węgry; KOLOS - Słowacja.³⁵

³⁵ <http://post-master.pl/o-nas/>

CTRL system

CTRL system sp. z o.o. należy do spółki Shift Sp. z o.o., w której po 50% udziałów mają współzałożyciele firmy - prezes zarządu Adam Puciata i wiceprezes Andrzej Kurowski. Firma powstała w 2006, w 2011 r. jej przychód wyniósł 29 mln zł. Specjalizuje się w dostarczaniu materiałów marketingowych, takich jak gazetki firmowe i ulotki, bezpośrednio do grup odbiorców na wybranych obszarach. Oferuje także inne usługi związane z marketingiem bezpośrednim, między innymi kolportaż punktowy czy adresowy. W najbliższych latach zamierza rozbudować strukturę zajmującą się dystrybucją adresową. Posiada sieć 72 oddziałów terenowych, 2 magazyny przeładunkowe w Gdyni i Włocławku, 70 magazynów głównych oraz 47 magazynów pomocniczych, rozlokowanych w różnych częściach kraju. Zatrudnia na zasadzie umów koncesyjnych 3.500 kolporterów, którzy miesięcznie dystrybuują ok. 80 mln materiałów marketingowych. Wskaźnik skuteczności dostarczenia dla CTRL system, liczony na podstawie kontroli jakości dystrybucji przy udziale klientów, wynosi 98,5 procent³⁶.

InPost

(firma opisana na stronie 21)

³⁶ <http://ctrlsystem.pl/pl/o-nas/ctrl-system>